

«ПАМ'ЯТАЙ ПРО КРУТИ!»

«ПАМ'ЯТАЙ ПРО КРУТИ!»

**МЕДІАПРЕЗЕНТАЦІЯ ДО ЗАНЯТТЯ (ВИХОВНОГО ЗАХОДУ),
ПРИСВЯЧЕНОГО БОЮ ПІД КРУТАМИ 29 СІЧНЯ 1918 Р.**

Укладач: Вагеннік Ольга Миколаївна, культорганізатор краєзнавчого відділу КЗ «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» ЗОР
Запоріжжя, 2016

ПОЧАТОК ПРОТИСТОЯННЯ

Йшов 1918 рік. IV Універсалом Центральна Рада проголосила Українську Народну Республіку самостійною, ні від кого незалежною, суверенною державою.

«Україна в силу тодішніх політичних обставин спрямувала свої збройні сили на боротьбу за свою державність. Щоб запобігти цьому державному фактові проголошення суверенності України, советське командування рішило заволодіти Києвом», — підполковник Армії УНР Микола Битинський.

Після захоплення Харкова та Полтави більшовики спрямували своє багатотисячне військо під проводом Муравйова на Київ.

ФОРМУВАННЯ ДОБРОВОЛЬЧИХ ЗАГОНІВ

На той час в Центральній Раді не було армії. Основна її частина розбита більшовиками, а інша перейшла на бік червоних. Саме тому на станцію Крути, яка була воротами до Києва, стали лише невеликі частини ідейних борців.

У Києві сформувався загін, основу його складали переважно студенти Українського народного університету, Київського університету ім. Святого Володимира, Академії ім. святих Кирила і Мефодія, вихованці Київської Юнацької школи ім. гет. Б. Хмельницького та учні старших класів київських гімназій.

СПОГАДИ УЧАСНИКІВ БОЮ

«Упасти за рідний край, за нашу замучену довгою неволею Україну,— ось чому ми взялись за мушкети і рушили в похід.

Така вже історична доля України... Але щастя її в тому, що ніколи не переводились на Україні вірні сини-лицарі, які в найтяжчі часи безправ'я та рабства високо держали прапор визволення, не спиняючись навіть перед тим, щоб життя віддати за матір-Україну.

Ми були часткою тих вірних синів, і тому ми поїхали.»

Іван Шарий,
учасник бою під Крутами.

ПІДГОТОВКОЮ ДОБРОВОЛЬЦІВ ЗАЙМАЛИСЯ ВІЙСЬКОВІ

Підполковник Микола Янів – учасник бою під Крутами.
За державність. – Збірник 9. – Варшава, 1938

Хорунжий Сергій Євтимович – учасник бою під Крутами.
За державність. – Збірник 9. – Варшава, 1938

КОМАНДУВАННЯ СКЛАДАЛИ ЯК ДОСВІДЧЕНІ ВОЯКИ ТАК І СТУДЕНТИ

Сотник Семирозум Модест
учасник бою під Крутами

Сотник Федір Тимченко
учасник бою під Крутами

СПОГАДИ УЧАСНИКІВ БОЮ

«Єдине «військо», яким розпоряджав Український уряд, була перша сотня Студентського куреня. Однак, це військо, в більшості, ще не вміло тримати в руках рушниці, але іншого виходу не було.»

Ігор Лоський,
учасник бою під Крутами.

ЮНІ ЗАХИСНИКИ КРУТ

Микола Ганкевич,
загинув у бою під Крутами.

Микола Корпан
загинув у бою під Крутами

ЮНІ ЗАХИСНИКИ КРУТ

Іван Сорокевич,
загинув у бою під Крутами.

Осип Твердовський,
учасник бою під Крутами.

«ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНИ І СЛАВА, І ВОЛЯ!»

В полон потрапив розвідувальний загін (близько 30 осіб). Коли полонених гімназистів вели після катувань на розстріл, учень сьомого класу Другої Української гімназії, галичанин Пипський, затагнув повним голосом український гімн, усі підтримали.

Григорій Пипський,
загинув у бою під Крутами.

СПОГАДИ УЧАСНИКІВ БОЮ

«Варто відзначити надзвичайну холонокровність і вміння панувати над собою наших старшин і молодих вояків, якої я не зауважував за час побуту на фронті серед старших, добре вишколених жовнірів...

Закінчився бій під Крутами. Утрати сягали: 250 юнаків, одна чота (до 30 людей) студентів і 10 старшин.

Бойовий наказ наша молодь виконала, а пам'ять полеглих оповита ореолом слави, стала зразком для майбутніх поколінь!»

Аверкій Гончаренко,
командуючий боєм під Крутами.

ПОЛЕГЛИМ СИНАМ В ОБОРОНІ ПІД КРУТАМИ

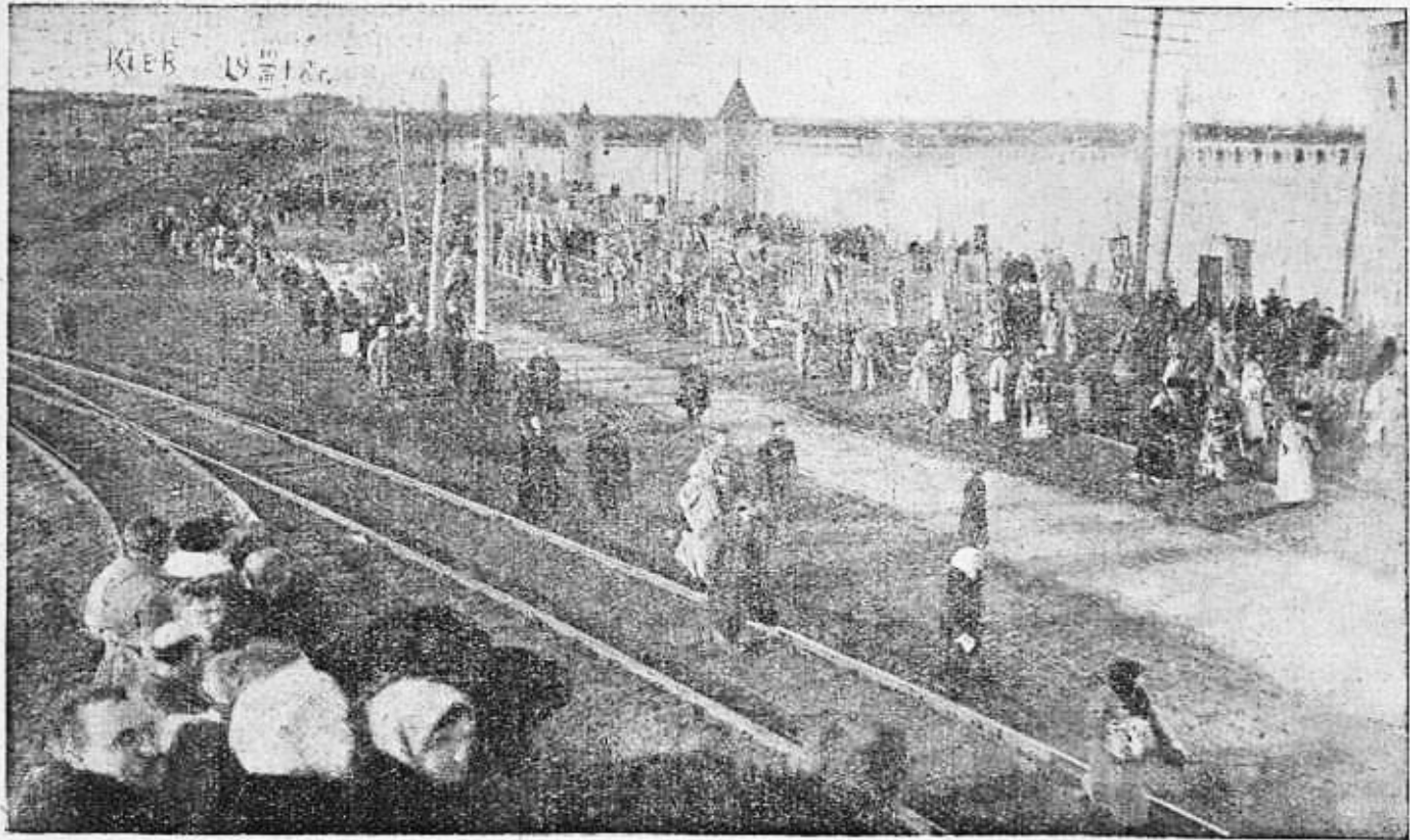
†

ОГОЛОШУЄТЬСЯ,
що 12 Грудня о 12 годині дня,
з Залізничного Шпиталю, вирушить
жалібний похід з лицарями-козаками,
ПОКЛАВШИМИ ЖИТТЯ СВОЄ ПІД КРУТАМИ,
З ЗАКЛЯТИМИ ВОРОГАМИ НАРОДУ УКРАЇНСЬКОГО.
По всіх державних уставах, середніх і нижчих
школах зайнятть в сей день не робити.

Всім державним, громадським і приватним інституціям та організаціям, середнім і нижчим школам, пропонується прибути в день похорону в 12 годин дня до Залізничного шпиталю, звідни увесь похід рушить до шійського собору.

Начальник Штабу Головнокомандного Вельшого Старики КАЛОНІЙ,
Старий Осаула Ситка РІХТЕР.

ТИСЯЧНИЙ НАТОВП ЗІБРАВСЯ, ЩОБ ПРОВЕСТИ ГЕРОЇВ

Похорони героїв з під Крут у Києві 10.ІІІ. 1918.

ЖАЛОБНА ХОДА ВУЛИЦЯМИ КИЄВА

Жалобна хода

ПРОМОВА ГОЛОВИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ УНР

Михайло Грушевський сказав: *«Стримайте сльози, що котяться з ваших очей, як стримую я. Бо ж ті, котрих ви ховаєте, досягнули найвищого щастя — вмерти за отчизну! Їх слава і вдячна пам'ять про них житиме з нашою свободою разом, серед народу нашого однині і довіку!»*

НА АСКОЛЬДОВІЙ МОГИЛІ, НА БЕРЕЗІ
ДНІПРА, ЗНАЙШЛИ СВІЙ ВІЧНИЙ СПОЧИНОК
ЖЕРТВИ КРУТ

Аскольдова Могила

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Новітня історія України. Частина перша.1914-1939 рр.: Підручник 10 класу. – К.: Генеза, 2001 – 352 с.

Історична наука: термінологічний і понятійний довідник: Навчальний посібник /В. М. Литвин, В. І. Гусєв, А. Г. Слюсаренко та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 430 с.

Історія України: Довідник школяра і студента. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 624 с.

Указ Президента України від 15.01.2007 р. №15/2007 “Про вшанування пам’яті Героїв Крут”.

<http://kruty.org.ua/>

<https://uk.wikipedia.org/wiki/>

<http://www.ex.ua/17735173>

<http://www.istpravda.com.ua/research/2014/01/29/141189/>

<http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/>

<http://www.pisni.org.ua/calendar/32.html>